МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ "ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА"

Кафедра систем штучного інтелекту

Лабораторна робота №2

з дисципліни «Дискретна математика»

Виконав:

студент групи КН-114 Брила Ярослав

Викладач:

Мельникова Н.І

Тема: Моделювання операцій для числових множин.

Мета роботи: Ознайомитись на практиці із основними поняттями теорії множин, навчитись будувати діаграми Ейлера-Венна операцій над множинами, використовувати закони алгебри множин, освоїти принцип включень-виключень для двох і трьох множин та комп'ютерне подання множин.

ТЕОРИТИЧНІ ВІДОМОСТІ

Множина — це сукупність об'єктів, які називають елементами.

Кажуть, що множина $A \in \mathbf{підмножиною}$ множини S (цей факт позначають $A \subseteq S$, де $\subseteq -$ знак нестрогого включення), якщо кожен її елемент автоматично ϵ елементом множини S. Досить часто при цьому кажуть, що множина A міститься в множині S.

Якщо $A \subseteq S$ і $S \neq A$, то A називають власною (строгою, істинною) підмножиною S (позначають $A \subset S$, де $\subset -$ знак строгого включення).

Дві множини A та S називаються **рівними**, якщо вони складаються з однакових елементів. У цьому випадку пишуть A = S.

Якщо розглядувані множини є підмножинами деякої множини, то її називають універсумом або універсальною множиною і позначають літерою U (зауважимо, що універсальна множина існує не у всіх випадках). Множини як об'єкти можуть бути елементами інших множин, Множину, елементами якої є множини, інколи називають сімейством.

Множину, елементами якої є всі підмножини множини A і тільки вони (включно з порожньою множиною та самою множиною A), називають булеаном або множиною-степенем множини A і позначають P(A). Потужністю скінченної множини A називають число її елементів, позначають |A|.

Множина, яка не має жодного елемента, називається *порожньою* і позначається $\varnothing$.

Вважається, що порожня множина є підмножиною будь-якої множини, а також $A \subset A$.

Завдання Додатку 1 варіанту №2

1.Для скінченних множин $A = \{1,2,3,4,5,6,7\}$, $B = \{4,5,6,7,8,9,10\}$, $C = \{1,3,5,7,9\}$ та універсума $U = \{1,2,3,4,5,6,7,8,9,10\}$ знайти множину, яку задано за допомогою операцій:

a)
$$A \cup \overline{B \cap C}$$
; 6) $(A \setminus C) \Delta B$.

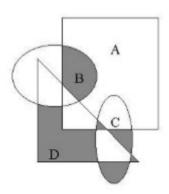
Розв'язати, використовуючи комп'ютерне подання множин.

$$(\neg B\Delta C) \cap A$$

- 2. На множинах задачі 1 побудувати булеан множини Знайти його потужність.
- 3. Нехай маємо множини: N множина натуральних чисел, Z множина цілих чисел, Q множина раціональних чисел, R множина дійсних чисел; A, B, C будь-які множини. Перевірити які твердження є вірними (в останній задачі у випадку невірного твердження достатньо навести контрприклад, якщо твердження вірне навести доведення):

a)
$$\emptyset \cap \{\emptyset\} = \emptyset$$
; $\emptyset$) $Q \in R$; B) $N \cap Z = Z$; Γ) $R \setminus N \subset R \setminus Q$;

- д) якщо $A \setminus C \subset B \setminus C$, то $A \subset B$.
- 4. Логічним методом довести тотожність: $(A \cap B) \setminus (A \cap C) = (A \cap B) \setminus C$.
- 5. Зобразити на діаграмі Ейлера-Венна множину: $((A \setminus B) \Delta (C \setminus B)) \cup B$.
- 6. Множину зображено на діаграмі. Записати її за допомогою операцій.

- 7. Спростити вигляд множини, яка задана за допомогою операцій, застосовуючи закони алгебри множин (у відповідь множини можуть входити не більше одного разу): (А\ В)∪(А∩ В ∩С).
- 8. Скільки існує натуральних чисел, що менші за 1000, які не діляться ні на 3, ні на 7?

РОЗВ'ЯЗОК

Завдання 1:

$$A = \{1,2,3,4,5,6,7\}, B = \{4,5,6,7,8,9,10\}, C = \{1,3,5,7,9\} \ U = \{1,2,3,4,5,6,7,8,9,10\}$$

$$A = \{1,1,1,1,1,1,1,0,0,0\}, B = \{0,0,0,1,1,1,1,1,1,1\}, C = \{1,0,1,0,1,0,1,0,1,0,1,0\}$$

a) $A \cup \overline{B \cap C}$;

$$(B \cap C) = \{0,0,0,0,1,0,1,0,1,0\};$$

$$\neg (B \cap C) = \{1,1,1,1,0,1,0,1,0,1\};$$

$$A \cup (\neg (B \cap C)) = \{1,1,1,1,1,1,1,1,0,1\};$$

δ) $(A \ C) \Delta B$.

$$A\C=\{0,1,0,1,0,1,0,0,0,0,0\};$$

Завдання 2:

$$(\neg B\Delta C) \cap A$$

Знайти булеан і потужність

$$(\neg B \triangle C) = \{0,1,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0\};$$

$$|(\neg B \triangle C) \cap A|=1;$$

$$P((\neg B \triangle C) \cap A)=2;$$

$$P((\neg B \Delta C) \cap A) = \{\{2\}, \{\emptyset\}\};$$

Завдання 3:

$$\mathbf{a}) \varnothing \cap \{\varnothing\} = \varnothing ;$$

Твердження вірне.

Твердження вірне.

B)
$$N \cap Z = Z$$
;

Твердження не вірне.

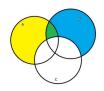
$$\Gamma$$
) $R \setminus N \subset R \setminus Q$;

Твердження не вірне.

д) якщо $A \setminus C \subset B \setminus C$, то $A \subset B$.

Твердження вірне.

$$A \setminus C \subset B \setminus C = (A \subset B) \setminus C$$

Завдання 4:

$$(A \cap B) \setminus (A \cap C) = (A \cap B) \setminus C$$

$$A=\{1,0,1\};$$

$$B=\{0,1,1\}$$
:

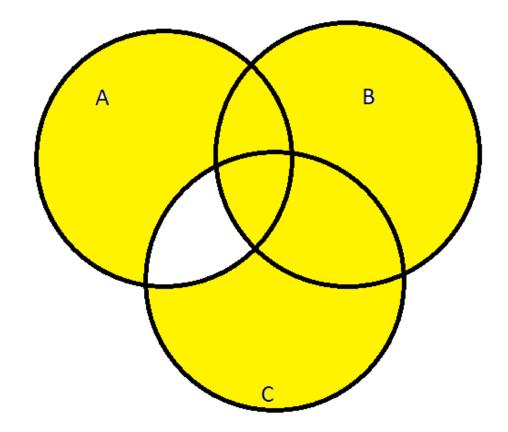
$$C=\{1,1,0\};$$

$$(A \cap B) \setminus (A \cap C) = \{0,0,1\} - \{1,0,0\} = \{0,0,1\};$$

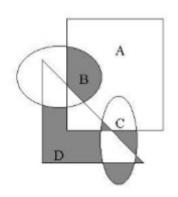
$$(A \cap B) \setminus C = \{0,0,1\} - \{1,1,0\} = \{0,0,1\};$$

Завдання 5:

$$((A \setminus B) (A \Delta C \setminus B)) \cup B.$$

Завдання 6:

$$(((((D \setminus B) \setminus A) \Delta C) \setminus (A \setminus D)) \cup ((A \cap B) \setminus D)$$

Завдання 7:

 $((A \Delta B \cup C) \cup \neg A) \cap C;$

 $((A\Delta B \cup C) \cap A) \cap C = (A\Delta B) \cap C;$

Завдання 8:

Скільки існує натуральних чисел, що менші за 1000, які не діляться ні на 3, ні на 5, ні на 7?

| U | =999

А- Числа, що діляться на 3

В- Числа, що діляться на 5

С- Числа, що діляться на 7

| A | =333

$$| B | = 199$$

$$| C | = 142$$

$$| A \cap B | = 999/(3*5) = 66$$

$$| A \cap C | = 999/(3*7) = 47$$

$$| C \cap B | = 999/(5*7) = 28$$

$$| A \cap B \cap C | = 999/(3*5*7) = 9$$

$$| A \cup B \cup C | = |A| + |B| + |C| - (|A \cap B| + |A \cap C| + |B \cap C|) + |A \cap B \cap C| = 333 + 199 + 142 - (66 + 47 + 28) + 9 = 542$$

$$| \neg A \cap \neg B \cap \neg C | = 100 - 542 = 458$$

Додаток 2

Ввести з клавіатури дві множини дійсних чисел. Реалізувати операції перерізу та різниці над цими множинами. Вивести на екран новоутворені множини. Знайти програмно їх потужність.

```
#include <bits/stdc++.h>
using namespace std;
int main() {
    double sz1,sz2,a1[15]={0},a2[15]={0},a3[15]={0},a4[15]={0},a,p4=0,sz4;
    cout << "Enter size of first massif" << endl;
    cin>>sz1;
    cout << "Enter elements of first massif" << endl;
    for(int i=1;i<=sz1;i++) {
    cin>>a;
    a1[i]=a;
    a4[i]=a;
    cout << "Enter size of second massif" << endl;
    cin>>sz2:
    cout << "Enter elements of second massif" << endl;
    sz4=sz1;
    for(int i=1;i<=sz2;i++)
    cin>>a;
    a2[i]=a;
    for(int i =1;i<=sz1;i++)///
     for(int j=1;j<=sz2;j++)///
       if(a1[i]==a2[j])///
         for(int t=1;t<=sz1;t++)///
                if(a4[t]==a2[j])///
                         a4[t]=-1;sz4--;///Знаходження різниці
      cout << "Elements of difference" << endl;
       for(int i = 1; i \le sz4; i++)
          if(a4[i]!=-1)
                p4++;cout<<a4[i]<<' ';
       cout<<endl<<"Power of difference"<<endl<<p4<<endl;
       int t=0;
         for(int i =1;i<=sz1;i++)///
         for(int j=1;j<=sz2;j++)///
           if(a1[i] == a2[j])///
             t++;a3[t]=a2[j];///Знаходження перетину
           cout << "Elements of the intersection" << endl;
       for(int i = 1;i<=t;i++)
           cout << a3[i] << ' ';
       cout << endl << "Power of the intersection" << endl << t << endl;
```

Результат:

```
Enter size of first massif

Enter elements of first massif

1 2 3 6 7

Enter size of second massif

Enter elements of second massif

3 4 5 6 7

Elements of difference

1 2

Power of difference

2

Elements of the intersection

3 6 7

Power of the intersection

3
```

Висновок: Ознайомвся на практиці із основними поняттями теорії множин, навчився будувати діаграми Ейлера-Венна операцій над множинами, використовувати закони алгебри множин, освоїв принцип включеньвиключень для двох і трьох множин та комп'ютерне подання множин.